

48252910 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : องค์ประกอบ / ตัวชี้วัด / การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

สมัชชา พุทธา : การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. อาจารย์ที่ปรึกษาคุณฉันทิพนธ์ : ผศ.ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์, รศ.ดร.ศิริชัย ชินะตั้ง
537 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) เพื่อนำเสนอตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
วิธีดำเนินการวิจัยมี 3 ช่วง คือ 1) การวิเคราะห์เอกสารร่วมกับศึกษาโรงเรียนต้นแบบเพื่อสร้างประเด็นการวิจัยการ
บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และ 3) พัฒนาตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือในการ
วิจัยได้แก่ บันทึกสนทนา แบบสอบถามความคิดเห็นและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และแบบสอบถามความเห็น
ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่างได้แก่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 255 แห่ง
ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูทำหน้าที่แผนงาน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ทั้งหมด 765 คน ผู้เชี่ยวชาญประเมินตัวชี้วัด 7 ท่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (frequency)
ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (exploratory
factors analysis) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS การวิเคราะห์ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ (jury of experts) ด้วยฐานนิยม
(mode) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 9 องค์ประกอบ
ได้แก่ ด้านการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการ ด้านความมั่นคงยั่งยืนและพัฒนาระบบบริหารจัดการ โรงเรียน
ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน ด้านความรู้และทักษะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านสมรรถวิสัย
การบริหารแบบองค์คณะบุคคล ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ด้านความเป็นครูมืออาชีพ
ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านการปรับโครงสร้างทางสถาบัน/หน่วยงานต้นสังกัด

2. ตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น 77 ตัว จำแนก
เป็น ด้านการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการ 11 ตัวชี้วัด ด้านความมั่นคงยั่งยืนและพัฒนาระบบบริหารจัดการ
โรงเรียน 17 ตัวชี้วัด ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน 7 ตัวชี้วัด ด้านความรู้และทักษะการบริหารโดย
ใช้โรงเรียนเป็นฐาน 9 ตัวชี้วัด ด้านสมรรถวิสัยแบบองค์คณะบุคคล 8 ตัวชี้วัด ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ
ผู้บริหารโรงเรียน 10 ตัวชี้วัด ด้านความเป็นครูมืออาชีพ 5 ตัวชี้วัด ด้านวัฒนธรรมองค์กร 5 ตัวชี้วัด และด้านการ
ปรับโครงสร้างทางสถาบัน/หน่วยงานต้นสังกัด 5 ตัวชี้วัด

ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552
ลายมือชื่อนักศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาคุณฉันทิพนธ์ 1..... 2

48252910 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : FACTORS / INDICATORS / SCHOOL – BASED MANAGEMENT

SOMCHAI PHUTTHA: FACTORS ANALYSIS AND INDICATORS DEVELOPMENT OF SCHOOL – BASED MANAGEMENT IN BASIC EDUCATION SCHOOLS. DISSERTATION

ADVISORS : ASST. PROF. PRASERT INTARAK, Ed.D., ASSOC. PROF. SIRICHAJ CHINATANGUL, Ph.D. 537 pp.

The purposes of this research were to 1) inform the components of the school-based management(SBM) of basic education schools and 2) to present the school-based management indicators development of basic education schools. Its procedure consisted of 3 phases as follows : 1) using both documentary and field-study to build the variable items of school-based management, 2) analyzing the components of school-based management , and 3) developing the indicators of school-based management of basic education schools. The survey instruments used were field-notes, opinion and feasibility in practice questionnaires, and jury of experts judgment questionnaires. The sample participants were 765 respondents from 255 basic education schools and included principals, teachers whom oversee school planning, and school-board chairmen. There were 7 executive jury of experts who developed the indicators. For the data statistical analysis; frequency and percentage were manipulated to status data, means, standard deviations and exploratory factors analysis were done by SPSS, content analysis was translated into variables of the components, and finally, the mode was used for the indicator development.

The results found that :

1. The SBM of basic education schools has 9 components as follows : 1) establishment sound procedures for ensuring school to the clients, 2) promote the stabilities and development of school management, 3) the school stake-holders, 4) the knowledge and skills needed to implement SBM, 5) the capacities by the body of school-board membership, 6) the change agent of principal professional leadership, 7) the teachers as the professional, 8) the cultural organizations, and 9) adjusting institutional structures at the central and the regional levels.

2. There are 77 SBM indicators of basic education schools within the 9 components as follow : establishment sound procedures for ensuring school to the clients 11, promote the stabilities and development of school management 17, the school stake-holders 7, the knowledge and skills needed to implement SBM 9, the capacities by the body of school-board membership 8, the change agent of principal professional leadership 10,the teachers as the professional 5, the cultural organizations 5, and adjusting institutional structures at the central and the regional levels 5 indicators.

Department of Educational Administration Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009

Student's signature

Dissertation Advisors' signature 1.....2.....